

Φωνολογική βραχύχρονη μνήμη και αναγνωστικές δεξιότητες στη δίγλωσση Αναπτυξιακή Δυσλεξία: Μελέτη περίπτωσης ενός Ελληνο-ιταλού ενήλικα με δυσλεξία

Ιωάννα Τάλλη & Πολυξένη Εμμανουήλ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Μελέτες δίγλωσσων ατόμων που μαθαίνουν να διαβάζουν σε δύο ορθογραφικά συστήματα έχουν δείξει ότι τα άτομα με Αναπτυξιακή Δυσλεξία (ΑΔ) παρουσιάζουν παρόμοια αναγνωστικά ελλείμματα και στις δύο γλώσσες (Klein & Doctor, 2003). Η παρούσα μελέτη διερευνά το αν η ΑΔ επηρεάζει το ίδιο τις δεξιότητες αποκωδικοποίησης σε δύο διαφανείς γλώσσες, την Ελληνική και την Ιταλική, αν υπάρχουν παρόμοια ελλείμματα στη φωνολογική βραχύχρονη μνήμη (BM) αλλά και το αν η ‘κυριαρχία’ μιας από τις δύο γλώσσες επιδρούν στην εκδήλωση τυχόν ελλειμμάτων και πώς. Διερευνήσαμε τη φωνολογική BM και τις δεξιότητες αποκωδικοποίησης ενός νεαρού Ελληνο-ιταλού δίγλωσσου ενηλίκου 22 χρονών με ΑΔ (έκθεση στην Ιταλική και την Ελληνική από τη γέννηση, κυρίαρχη γλώσσα η Ελληνική) και ενός Ελληνο-ιταλού δίγλωσσου τυπικά αναπτυσσόμενου (ΤΑ) ενηλίκου 25 χρονών (έκθεση στην Ιταλική και την Ελληνική από τη γέννηση, κυρίαρχη γλώσσα η Ελληνική), στα εξής έργα και στις δύο γλώσσες: ανάγνωση λέξεων και ψευδολέξεων και επανάληψη ψευδολέξεων. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η επίδοση του δίγλωσσου ενήλικα με ΑΔ ήταν σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη του ΤΑ δίγλωσσου ενήλικα σε όλα τα έργα. Και οι δύο ενήλικες εμφάνισαν καλύτερες επιδόσεις στην επανάληψη ψευδολέξεων στα Ελληνικά παρά στα Ιταλικά. Η επανάληψη ψευδολέξεων είναι έργο που εξετάζει τη λεκτική BM, η οποία επιδρά στη γλωσσική ανάπτυξη. Επομένως, η κυριαρχία της Ελληνικής, μπορεί να εξηγήσει τις καλύτερες επιδόσεις στο έργο της επανάληψης ψευδολέξεων. Επιπλέον, ο δίγλωσσος ενήλικας με ΑΔ είχε καλύτερη επίδοση στα έργα αποκωδικοποίησης στην Ιταλική παρά στην Ελληνική σε αντίθεση με το δίγλωσσο ενήλικα ΤΑ. Το εύρημα αυτό, ενώ ήταν μη αναμενόμενο, μπορεί να συνδεθεί με τις ιδιαιτερότητες της Ελληνικής και κυρίως με τις δυσκολίες που προκαλεί η ιστορική ορθογραφία στην εκμάθησή της σε άτομα με ΑΔ.

Λέξεις κλειδιά

Αναπτυξιακή Δυσλεξία, ανάγνωση, φωνολογική βραχύχρονη μνήμη, Ελληνική, Ιταλική

Βιβλιογραφία

Klein, D., & Doctor, E. A. L. (2003). Patterns of developmental dyslexia in bilinguals. In N. Goulandris (Ed.), *Dyslexia in different languages: Cross-linguistic comparisons* (p. 112–136). Whurr Publishers.

Phonological short-term memory and reading abilities in bilingual Developmental Dyslexia: Case study of a Greek-Italian dyslexic adult

Ioanna Talli & Polyxeni Emmanouil
Aristotle University of Thessaloniki

Studies of bilinguals that learn to read in two orthographic systems have shown that individuals with Developmental Dyslexia (DD) have similar reading deficits in both languages (Klein & Doctor, 2003). The present study investigates whether DD similarly affects decoding skills in two transparent languages, Greek and Italian, whether there are similar deficits in phonological short-term memory (STM) but also whether the dominance of one of the two languages affects the manifestation of reading and STM deficits and how. We investigated the phonological STM and the decoding skills of a 22 year-old young Greek-Italian bilingual adult with DD (exposure to Italian and Greek from birth, dominant language: Greek), a 25 year-old Greek-Italian typically developing bilingual (exposure to Italian and Greek from birth, dominant language: Greek), a monolingual 26 year-old adult with dyslexia and a 25-year old typically developing monolingual adult. We had the following tasks in both languages (for the bilinguals): reading words and pseudo-words and repeating non-words. The results showed that the performance of the bilingual adult with DD was significantly lower than that of the TD bilingual adult in all tasks in both languages, which shows that DD similarly affects decoding and phonological STM skills in both languages. In word and non-word reading, the bilingual adult with DD performed better than the monolingual adult with DD, while the monolingual TD adult performed better than the bilingual TD adult, which implies that bilingualism positively affects decoding skills in DD. In phonological STM both bilingual adults performed better than monolinguals, which implies that bilingualism positively affects phonological STM skills in DD and TD. Finally, the dominance of Greek language can explain the better performance of the bilingual adults in the Greek decoding tasks, but not in non-word repetition task, where they had better performance in Italian, perhaps due to the phonotactic complexity of the Greek orthographic system, compared to Italian.

Keywords

Developmental Dyslexia, reading, phonological short-term memory, Greek, Italian

References

Klein, D., & Doctor, E. A. L. (2003). Patterns of developmental dyslexia in bilinguals. In N. Goulandris (Ed.), *Dyslexia in different languages: Cross-linguistic comparisons* (p. 112–136). Whurr Publishers.